

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 12 grudnia 1951 r.

w sprawie zasad ustalania kategorii zaszeregowania osobistego robotników w zakładach produkcyjnych.

W związku z potrzebą uporządkowania zasad wy- kwalifikacjami oraz w celu bezpośredniego powiązania
nagradzania robotników zgodnie z ich rzeczywistymi . wyników podnoszenia kwalifikacji z poziomem płacy.

na podstawie § 3 pkt 2 lit. b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 190 i z 1950 r. Nr 22, poz. 188) ustala się po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych następujące zasady i tryb ustalania kategorii zaszeregowania osobistego:

§ 1. Każdemu robotnikowi powinna być przyznana kategoria zaszeregowania osobistego zgodnie z posiadanymi przez niego kwalifikacjami. Zaszeregowanie osobiste przyznaje się przy przyjęciu do pracy, po wyuczeniu zawodu oraz przy podwyższeniu kwalifikacji.

§ 2. Ustalenie zaszeregowania następuje na podstawie sprawdzenia zakresu wiadomości robotnika oraz praktycznego opanowania przezeń zawodu (egzaminu).

§ 3. 1. Sprawdzenia wiadomości robotnika oraz praktycznego opanowania zawodu nie przeprowadza się:

- 1) przy przeniesieniu służbowym oraz delegowaniu robotników przez kierownika zakładu lub jego organa zwierzchnie do innego zakładu pracy,
- 2) przy zatrudnieniu bezpośrednio po ukończeniu szkoły przysposobienia zawodowego lub zasadniczej szkoły zawodowej, o ile świadectwo szkoły określa kategorii zaszeregowania osobistego,
- 3) przy przyjęciu do pracy robotników obsługi, gospodarczych, pomocniczych oraz wykonujących proste czynności nie wymagające wyuczenia zawodu.

2. Robotnikom wymienionym w ust. 1 pkt 1 należy przyznać zaszeregowanie posiadane przez nich w zakładzie, z którego zostali przeniesieni (delegowani), a robotnikom wymienionym w ust. 1 pkt 2 — zaszeregowanie zgodne ze świadectwem szkoły.

3. O ile robotnik wymieniony w ust. 1 pkt 2 przy praktycznym wykonywaniu zawodu nie wykaże w ciągu 3 miesięcy od daty rozpoczęcia pracy poziomu kwalifikacji odpowiadającego kategorii osobistego zaszeregowania określonej w świadectwie szkoły, kierownik zakładu pracy ma prawo zarządzić poddanie go egzaminowi przez komisję kwalifikacyjną zgodnie z § 6 dla przyznania kategorii osobistego zaszeregowania zgodnie z wykazanymi na egzaminie kwalifikacjami.

4. Robotnikom wymienionym w ust. 1 pkt 3 przyznaje się zaszeregowanie plac zgodnie z charakterem wykonywanej pracy oraz jej jakością. Zmiany zaszeregowania tych pracowników dokonuje się bez egzaminu.

§ 4. 1. Egzamin obejmuje sprawdzenie praktycznego opanowania zawodu w zakresie robót wymienionych dla danej kategorii zaszeregowania w obowiązującym zakładzie taryfikatorsze robót. W czasie egzaminu robotnik powinien wykonać co najmniej dwie różne prace z wymienionych w taryfikatorsze robót, wykonując przypadające na nie normy nie mniej, niż w 100%, przy zachowaniu obowiązującej jakości pracy. W specjalnościach polegających na obsłudze agregatów lub urządzeń robotnik powinien w czasie egzaminu wykazać opanowanie samodzielnej pracy na stanowisku roboczym, znajomość działania i budowy agregatów lub urządzeń w zakresie niezbędnym dla wykonywania pracy oraz umiejętność usuwania drobnych uszkodzeń i zapobiegania awariom.

2. Ponadto przy egzaminie robotnik powinien wykazać posiadanie niezbędnych wiadomości:

- 1) w zakresie przewidzianym w programie wyuczania zawodu danej kategorii w szkoleniu zakładowym lub w razie nieustalenia programu — w zakresie znajomości maszyn i urządzeń, na których robotnik pracuje,

- 2) umiejętność posługiwania się narzędziami, przyrządami i sprzętem pomiarowym w zakresie prac przewidzianych taryfikatorsze robót (katalogiem norm pracy),

- 3) umiejętności odczytywania rysunków, którymi robotnik bezpośrednio posługuje się przy pracy,

- 4) umiejętności organizacji swego miejsca pracy i utrzymania go w porządnym stanie,

- 5) znajomości surowca i półfabrykatów używanych przez niego przy produkcji,

- 6) znajomości obowiązujących go zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. W przypadku jeśli robotnik nie posiada niezbędnych wiadomości wymienionych w jednym z punktów ust. 1 lub 2 nie może otrzymać kategorii zaproponowanej we wniosku. Zakwalifikowanie takiego robotnika następuje na podstawie albo wyników przeprowadzonego egzaminu, albo na podstawie ponownego egzaminu. Ponowny egzamin obejmuje sprawdzenie opanowania zawodu w niższej kategorii.

§ 5. Robotnik ubiegający się o przyznanie wyższej kategorii zaszeregowania powinien oprócz wiadomości niezbędnych dla danej kategorii umieć wykonać wszystkie bez wyjątku prace, przewidziane w danym zawodzie dla robotników niższych kategorii, występujące w danym zakładzie pracy.

§ 6. 1. Kierownik zakładu pracy powołuje stałe działającą w zakładzie komisję kwalifikacyjną, która na podstawie egzaminów określa kwalifikację robotników i przyznaje im kategorię zaszeregowania osobistego. W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzi:

- 1) jako przewodniczący naczelnny inżynier (w dużych zakładach — kierownik oddziału), względnie pracownik na stanowisku odpowiadającym wymienionym;
- 2) jako członkowie:

- a) wyznaczony przez kierownika zakładu pracy pracownik inżynieryjno-techniczny (spośród techników, majstrów oraz sztygarów objazdowych),
- b) przedstawiciel rady zakładowej.

W skład komisji wchodzi ponadto z prawem członka komisji kierownik oddziału lub majster w oddziale, w którym pracuje egzaminowany robotnik.

2. Przy egzaminach na stanowiska wymagające zatwierdzenia przez okręgowe urzędy górnicze lub inspektoraty pracy komisjom przewodniczy przedstawiciel właściwego urzędu.

3. Komisja kwalifikacyjna przeprowadza egzamin na wniosek majstra lub brygadzysty, pod kierownictwem którego pracuje robotnik, lub też na wniosek zainteresowanego.

§ 7. Określenie kwalifikacji i ustalenie kategorii osobistego zaszeregowania dla nowoprzyjętego robotnika, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 3, powinno być przeprowadzone w terminie 2 tygodni od dnia przyjęcia robotnika do pracy. Do czasu ustalenia przez zakładową komisję kwalifikacyjną posiadanych kwalifikacji robotnik powinien być zaszeregowany do kategorii niższej o jeden stopień od wykazanej w zaświadczeniu z poprzedniego miejsca pracy.

§ 8. Przyznanie kategorii osobistego zaszeregowania robotnikowi, który przeszedł w zakładzie wyuczenie zawodu lub też podwyższył swe kwalifikacje i ubiega się o przyznanie wyższej kategorii zaszeregowania, powinno być przeprowadzone w terminie 7 dni od chwili złożenia do komisji wniosku majstra lub brygadzysty albo robotnika.

§ 9. Po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego robotnik otrzymuje zaświadczenie, stwierdzające uży-

skane kwalifikacje i należną kategorię osobistego zaszeregowania. Odpisy zaświadczenia zakładowa komisja kwalifikacyjna przekazuje do działu personalnego.

§ 10. Kategoria osobistego zaszeregowania przyznana w wyniku egzaminu przysługuje robotnikowi od dnia złożenia egzaminu z wynikiem pomyślnym.

§ 11. Robotnicy, którzy przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia posiadali ustalone w zakładzie pracy kategorie osobistego zaszeregowania, zachowują

je nadal bez składania egzaminu przed komisją kwalifikacyjną.

§ 12. Właściwi ministrowie wydadzą szczegółowe zarządzenie dotyczące wykonania niniejszego zarządzenia.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1952 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania
Gospodarczego: w z. E. Szvr